

Handlingsplan mot mobbing.

Vår visjon "Vi løfter oss sammen" bygger på Vikåsen skoles verdier **trivsel, trygghet og tilhørighet**. Alle ansatte arbeider aktivt for at alle barn skal føle seg trygge på skolen og SFO. **De voksne skal ha en tydelig nulltoleranse mot mobbing.**

Dette arbeides det for ved å:

- drive aktivt forebyggende arbeid på ulike nivå (se trinnvise planer)
- ha god voksentetthet i utetid
- ha et godt samarbeid med foresatte
- følge rutiner for å avdekke mobbing (se egen plan)
- følge rutiner for å følge opp den som er krenket og den/de som har krenket en annen elev
- sikre god dokumentasjon

Så tidlig som mulig må barn bevisstgjøres sine handlinger, dette krever tydelige, synlige og engasjerte voksne. Foreldre og skole har i samarbeid ansvar for å forhindre mobbing, og skolen har et særskilt ansvar for å skape trygghet og trivsel i skolesituasjonen. Vi arbeider sammen for at

Alle må ta ansvar for egne handlinger og vise at de bryr seg om andre slik at alle kan føle seg trygge på skoleveien og skolen.

Teori og kompetanse som brukes av personalet i dette arbeidet er:

Kompetanseutvikling på fellestid gjennom erfaringsutveksling og drøftinger på temaene:

- Felles holdninger til akseptabel adferd og oppførsel
- Klasseledelse.
- Teamsamarbeid og relasjonsbygging vektlegges i personalet.

Kompetansemiljø: Barne- og familietjenesten (ved behov), Skoleteamet, Politiet (Konfliktråd)

Definisjon på mobbing.

Med mobbing forstår vi når:

"en eller flere sammen, gjentatte ganger gjør negative ting mot en person som ikke så lett kan forsvare seg. Det kan være i form av fysiske overgrep, ondsinnet erting og /eller utfrysing." (psyk.prof. Dan Olweus)

Direkte mobbing: Slag, spark, skjellsord, krenkende og hånlige kommentarer eller trusler.

Indirekte mobbing: Utestenging, baksnakkelser og hindringer slik at mobbeofferet ikke får seg venner. Mobbing via nettet eller mobiltelefon.

Et *mobbeoffer* har nødvendigvis ikke et utseende eller oppførsel som avviker fra andre barn. Likeså kan en *mobber* være et velfungerende sosialt barn i hjemlige omgivelser og ha høy status i skolen, både blant lærere og medelever.

Et mobbeoffer vil imidlertid ofte skjule hva som skjer, i redsel for reprimander fra mobber/e.

Symptomer på om et barn er utsatt for mobbing kan være tydelige eller vage.
Et barn som er utsatt for mobbing vil ofte:

- ◆ endre atferd, utøve aggresjon mot foreldrene
- ◆ ha søvnproblemer
- ◆ klage på magesmerter
- ◆ klage på hodepine
- ◆ være kvalm, særlig før skoledager eller skolesituasjoner der han/hun vil møte sin(e) mobber(e)
- ◆ gråte, tilsynelatende uten grunn
- ◆ virke engstelig
- ◆ bli sterkt knyttet til foreldrene
- ◆ nekte å gå ut.

Fase 1. Forebygging

Det vises til:

- ❖ "Forskrift om ordensreglement for elever i grunnskolen i Trondheim kommune" og "Tillegg for Vikåsen skole: Ordens- og oppførselsregler".
- ❖ Forebyggende plan mot mobbing på trinn/avdeling og skolenivå.
- ❖ "Plan for avdekking" (med blant annet sosiometrisk undersøkelse/klasseundersøkelse)

Behandling og dokumentasjon av avvik/meldinger henvist i forhold til §9A.

- ❖ **Alle ansatte har handlingsplikt overfor alle barn på enheten. Vi har nulltoleranse mot mobbing.**

Dokumentasjonsrutiner:

1. Den som mottar en henvendelse/observerer eller har mistanke om mobbing, skal alltid vurdere eventuelle strakstiltak og bidra til at de blir iverksatt. Kontaktlærer og daglig leder SFO skal informeres.
2. Fyll ut *samleskjema* med referat om hva som er gjort og hvordan saken følges opp (samleskjema vedlagt). Informør og veiled foresatte ang. § 9A. Kopi legges til rektor.
3. Dersom behov for ytterligere tiltak utover det som hittil er gjort, kontaktes rektor eller daglig leder for igangsettelse av tiltaksplan. Kontaktlærer eller avdelingsleder/tiltakskoordinator fyller ut *tiltaksplan* (vedlegg) for videre arbeid. Tiltaksplanen følges, utforming av enkeltvedtak vurderes av ledelsen.
4. Når elev eller foresatte ber om tiltak etter § 9A, bes de fylle ut skjema for *henstilling/klage ihht Opplæringslova §9A*, se skjema 7.1.4 (vedlegg). Det skal da fattes vedtak i forhold til Forvaltningsloven. Rektor fattet enkeltvedtak. Dette innebærer klagerett.
5. Dersom en foresatt melder avvik, skal vedkommende alltid ha tilbakemelding om tiltak, eventuelt begrunnelse om hvorfor tiltak ikke settes inn.
6. **Alle meldinger med dokumentasjon av oppfølging skal oppbevares i elevens sikre mappe.**

Opptappingsplan:

Fase 2. Mistanke og avdekking

Tiltak før mobbing er definert. Dette skjer umiddelbart etter observerte eller meldte hendelser. Alle ansatte har handlingsplikt, og skal umiddelbart varsle barnets kontaktperson, eller gjøre egne undersøkelser. Eksempler på dette er:

1. Den ansvarlige voksne observerer videre og kartlegger fakta i saken fortløpende maks 14 dager.
2. Merknader og stikkord om hendelsen/e noteres. Eleven(e) varsles om merknadsføring.
3. Klassen: hver elev kan skrive logg (verktøy for lærer), sosiometrisk undersøkelse/klasseundersøkelse.
4. Elever i faresonen skal tas spesielt vare på ved mistanke.

Fase 3. Intervensjon

Mobbing blir definert av lærer i samarbeid med trinnteamet. Inspektør informeres. Offerets foresatte blir informert for å sette i gang en tiltaksplan - dette for å finne frem til den beste løsning for barnet. Sladrestempel og hevnaksjoner er ofte mobbeofrenes/-vitnenes skrekk, og det er derfor viktig at tiltak i denne fasen er nøye vurdert og foregår i fornuftig rekkefølge for ikke å gjøre situasjonen verre for barnet/barna. Et hvert barns subjektive følelse av mistriivsel er reell og skal tas alvorlig både av foresatte og lærere. Den mobbede eleven må kunne stole på at de voksne både vil og kan gi beskyttelse.

I en intervensjon skal den voksne konfrontere barn enkeltvis om:

1. uønsket atferd
2. informere om at dette ikke er akseptert
3. informere om konsekvenser ved gjentakelse iht reaksjonsfaser
4. melding til hjemmet; telefonsamtale eller møte med hjemmet.
5. gi beskjed om hvilken adferd man ønsker framover, skriftlig beskjed.

Hvis kontrakten brytes:

Rektor/inspektør og lærer kaller inn til samtale med mobberen/es foresatte, offerets foresatte og offeret hvis ønskelig fra partene.

Evaluering av situasjonen fra lærer og foresatte fortløpende i 14 dager.

Situasjon 1: forholdene er normale igjen - fase 1 brukes aktivt og styrkes for å hindre nye hendelser. Erstatte med tilbakemeldinger på ønsket adferd, gjenopprette status men gjennom å bruke bestemors lov; «catch the children being good».

Situasjon 2: mobbingen fortsetter; fase 4 iverksettes.

Fase 4, dersom mobbingen ikke opphører:

Konsekvenser dersom mobbingen ikke stanser (trappes opp suksessivt):

- samtaler/rådgivning ved skolen (lærer, inspektør, rektor)
- oppfølging fra BFT/helsesøster i samarbeid med foresatte
- midlertidig flytting til andre klasser
- uttakelse fra fellesundervisningen for en periode
- utvisning for resten av skoledagen, varsling av foresatte til den som krenker
- flytting til annen skole er siste utvei dersom man har prøvd alle andre muligheter, og er ikke å anse som en god løsning hverken for den som utøver eller den som er krenket. Skolen mener at det skal veldig vektige grunner til før man går til det skritt å flytte elever til andre skoler.

Den som er krenket får samtidig profesjonell hjelp fra skolen og helsepersonell for å bearbeide og snakke ut om forholdene og styrke selvtiliten. Den som er blitt mobbet og foresatte skal for enhver pris ivaretas og beskyttes mot nye overgrep. Foresatte må få informasjon om hvilken type støtte skolen gir barnet. Hjelpeinstanser for foresatte til den krenkede:

- Helsesøster
- Hjelpetjeneste/skoleteamet i Trondheim kommune
- Statens utdanningskontor i fylket
- Utdannings- og forskningsdepartementet
- Politiet

Fase 5; oppfølging av den krenkede og utøveren(e) av mobbing.

Skolen må gå inn og definere når saken avsluttes i samarbeid med hjemmet, og lage en plan for dette. Dersom det ikke er nye episoder, vil skolens jobb i stor grad bestå i å normalisere situasjonen rundt den som er krenket. Spørsmål: Når er det trygt for den som var offer for mobbingen?

Oppfølging i etterkant: Følge opp den som er krenket daglig i en avtalt periode.

Den som er krenket vil ha behov for jevnlig samtaler og mulighet for å gi daglige tilbakemeldinger til kontaktlærer i en periode. Det kan være behov for sosial ferdighetstrening for den som er krenket, siden perioden med mobbing kan ha ført til at negative atferdsmønstre trer inn.

Sette inn tiltak på elevgruppa rundt den som er krenket eller de som har utøvd mobbing.

«Catch the children being good» som en tilnærming til å erstatte input som det å mobbe andre gav med noe som kan redefinere rollen som mobber tilbake til medelev.

Jobbe med gruppa rundt barna som er blitt krenket og de(n) som har utført krenkelsen.

Hvis krenkelsene ikke stanser, jobbes det etter punkt 3-5, men da i samarbeid med andre, enten internt på enheten eller andre eksterne instanser (hjelpetjenesten).

Familien til den som er krenket og de(n) som har mobbet må følges opp i en periode avtalt mellom hjem og skole. Den ansatte som er i dialog med foreldre må få støtte i dialogen/møter, samt mulighet for debriefing med ledelse eller kolleger. Hjelp til møteledelse.

Dra inn profesjonelle utenfor skolen i særlig alvorlige saker.

Rektor eller daglig leder kontakter foresatte for å høre om tiltak fortsatt virker.

